

РЕГЛАМЕНТ

НАЦИОНАЛНИ НАГРАДИ ЗА НАУКА „ПИТАГОР“

Националните награди за наука „Питагор“ са израз на признание за постиженията на българските изследователи и научни колективи в различните категории научни области. Наградите са една от инициативите на Министерството на образованието и науката за насърчаването на висококачествен научен потенциал, върхови научни постижения и популяризирането на науката и научните изследвания в обществото. Инициативата за конкурса стартира през 2003 г. и в годините се наложи като най-голямото и престижно отличие за съществен принос в развитието на българската наука.

I. УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ

Кандидатите за Награди за наука „Питагор“ подават документи за **участие в следните категории на конкурса:**

- Голяма награда „Питагор“ за цялостен научен принос;
- Голяма награда „Питагор“ за млад учен;
- Награда „Питагор“ за научен колектив с успешна експлоатация и трансфер на научни резултати в полза на индустрията и/или обществото;
- Награда „Питагор“ за решаване на обществени предизвикателства;
- Награда „Питагор“ за пробив в науката;
- Награда „Питагор“ за фирма с най-много инвестиции в научна дейност и развитие.

В категория „Голяма награда „Питагор“ за цялостен научен принос“ се очаква кандидатът да представи обобщено най-значимите си научни резултати, които имат съществена добавена научна стойност. Наградата има за цел да изрази признанието на министъра на образованието и науката за научен принос в помощ на генерирането на полезно ново знание и търсенето на отговори на големите тайни на Вселената. Изследователят трябва да е подпомогнал общественото разбиране и ангажираност с науката, което е от изключителна важност за подготовката на гражданите да правят информиран личен и професионален избор, на правителствата да взимат решения въз основа на качествена научна информация, на законодателните органи при създаването и приемането на адекватни законодателни актове.

В категория „Голяма награда „Питагор“ за млад учен“ се очаква кандидатът да извършва отличаваща се научноизследователска и научно-образователна дейност във висше училище

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

и/или научна организация след придобиване на първа образователна степен "магистър", но не повече от 10 години след придобиването ѝ.

В категория „Научен колектив с успешна експлоатация и трансфер на научните резултати в полза на индустрията и/или обществото“ се очаква кандидатстващият колектив да има сключени договори с фирми за реализиране на научни резултати, в това число и договори за лизинг, да има патенти, сертификати и авторски права върху програмни продукти, промишлени образци, полезни модели, запазени марки и др., в т.ч. поддържани в съавторство и реализирани в чужбина и у нас, да участва в създаването на стартиращи технологични фирми за експлоатация и комерсиализация на резултатите от научни изследвания и интелектуална собственост

В категория „Решаване на обществени предизвикателства“ се очаква кандидатът (индивидуален или колектив) да е в търсене на решение на глобалните обществени предизвикателства, включително провеждане на изследвания, свързани с постигане на целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН. За наградата се предвиждат следните подкатегории, от които журито ще обяви до 2 значими за настоящата година, в които да има наградени:

- Здравеопазване – кандидатът е допринесъл за подобряване и опазване здравето и благосъстоянието на гражданите от всички възрасти чрез генериране на нови знания и разработване на иновативни решения – диагностициране, проследяване и лечение на заболявания; превенция и справяне със социалнозначими заболявания; намиране на по-справедливи и устойчиви от гледна точка на разходите системи за обществено здравеопазване.
- Приобщаващо общество – кандидатът е подпомогнал укрепването на демократичните ценности (принципите на правовата държава и основните права), търси решения в областта на демографската политика и въпроси, свързани със социалното неравенство, опазването на културно наследство, включително нематериалното, др.
- Гражданска сигурност за обществото – кандидатът е съдействал при реагирането на предизвикателства, породени от продължаващите заплахи за сигурността – киберпрестъпност, природни и предизвикани от човека бедствия.
- Индустириална и дигитална трансформация – очаква се кандидатът да е подпомогнал укрепването на капацитета и независимостта на индустрията в областта на ключовите базови технологии за цифровизация и производство, включително и в областта на космическите технологии

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

- Климат, енергия и мобилност – кандидатът е намерил иновативни и достъпни решения, свързани с намаляване негативните последици от изменението на климата, и/или е способствал за намиране на решение за ефикасно, интелигентно и безопасно използване на възобновяеми и/или щадящи природата енергийни източници и енергийна ефективност, както и достъпа до чист, безопасен и физически достъпен транспорт и мобилност.
- Биоикономика и опазване на природните ресурси – разработките на кандидата допринасят за опазването на околната среда с устойчиво управление и използване на природните и биологичните ресурси, за да спре намаляването на биологичното разнообразие, да се подпомага преходът към нисковъглеродна кръгова икономика с ефикасно използване на ресурсите и устойчива биоикономика.

В категория „Пробив в науката“ (индивидуален или колектив) се очаква предложение за повратна за науката научноизследователска работа, която разкрива на българската и международната общност нови и оригинални знания, насочени към конкретна практическа цел.

В категория „Фирма с най-много инвестиции в научната дейност и развитие“ кандидатите се стремят и инвестират в използването на постиженията в науката за осигуряване на предимство и съществен принос за подобряване качеството на живот. Необходимо условие за участие е фирмата да е регистрирана и да извършва своята дейност в страната.

Общи изисквания към подалите документи за участие са:

- Попълнена апликационна форма;
- Справка за наукометрични показатели, включително патенти (при кандидатстване на колектив се подава сумарният брой показатели, които журито разделя на броя на участниците в колектива);
- Справка за участие в международни организации и проекти;
- Формулиран принос за развитие на науката;
- Доказателство за релевантност към съответната категория.

Кандидатите представят научните си резултати за период от 3 години (2018 - 2020) с изключение на Голяма награда „Питагор“ за цялостен принос, за която кандидатите представят обобщено най-значимите си научни резултати.

Кандидатури за участие в конкурса могат да подават научни или обществени организации, група учени и индивидуални учени. Министерството на образованието и науката запазва правото си да отправя индивидуални покани за участие към изявени учени, идентифицирани с

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

помощта на аналитични данни от платформите, които проследяват наукометричните показатели (SCOPUS и/или Web of Science).

В процедурата нямат право да участват учени и научни колективи, носители на наградата в предходни години по съответната категория. Изключение са носителите в категория „Голяма награда „Питагор“ за млад учен“, спечелили наградата преди не по-малко от 3 години.

II. ЖУРИ

Съставът на журито се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

В състава на журито влизат 5 български учени, работещи в чужбина, 3 аналитици от платформите, които проследяват наукометричните показатели (SCOPUS и Web of Science), представител на Министерството на образованието и науката, представител на журналистическата общност и на неправителствените организации с предмет на дейност научни изследвания и развитие и трансфер на знания и технологии в България.

Председателят на журито се избира с явно гласуване измежду всички негови членове. За председател се избира лицето, за което са гласували повече от половината от състава на журито.

Журито се избира за срок от 3 години от датата на заповедта на министъра на образованието и науката.

В зависимост от възможностите на членовете журито заседава онлайн или присъствено. За всяко заседание журито подготвя протокол.

Членовете на журито подписват Декларация за конфиденциалност и липса на конфликт на интереси.

III. МЕХАНИЗМИ НА ПРОВЕЖДАНЕ

След приключване на срока за набиране на предложения и заявления за участие в процедурата журито разглежда постъпилите заявления за участие и определя до три кандидатури във всяка категория за участие в следващия етап на конкурса.

При избора на номинирани журито отчита и специфични показатели (специфика на научната област, обществен имидж на изследователя, принос за институцията, за която работи, обучение, обществена роля, доброволчески и други каузи за българската наука, престижност на изданията, в които са публикациите, брой цитирания, къде са направени и др.).

Журито може да пренасочва по целесъобразност номинирани от една категория към друга категория.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Член на журито, представител на номинираща организация, няма право на глас при избора на номинирани за награда „Питагор“ в съответната категория, ако сред трите предложени кандидатури в категорията има представител на неговата организация.

След определяне на до три кандидатури за всяка категория на всеки кандидат/кандидати се изготвя видео визитка.

Видео визитките се разпространяват чрез средства за масово осведомяване и се предоставят за гласуване от българската общественост.

Като взема предвид резултатите от проведеното гласуване, собствената си класация и предоставената информация от платформите за наукометрични показатели, журито изготвя и представя доклад до министъра на образованието и науката. Във всяка категория наградата се присъжда на един изследовател/научен колектив.

В срок от една седмица от представянето на доклада на журито министърът на образованието и науката определя със заповед наградените учени за текущата година.

IV. НАГРАДА

За:

- Голяма награда „Питагор“ за цялостен принос в развитието на науката – награденият получава грамота, статуетка „Питагор“ и парична награда.
- Голяма награда „Питагор“ за млад учен – награденият получава грамота, статуетка „Питагор“ и парична награда.
- Награда „Питагор“ за научен колектив с успешна експлоатация и трансфер на научните резултати в полза на индустрията и/или обществото – награденият получава грамота, плакет и парична награда.
- Награда „Питагор“ за решаване на обществени предизвикателства – награденият получава грамота, плакет и парична награда.
- Награда „Питагор“ за пробив в науката – награденият получава грамота, плакет и парична награда.
- Награда „Питагор“ за фирма с най-много инвестиции в научната дейност и развитие – награденият получава грамота, плакет и парична награда.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Всички номинирани от журито кандидати получават грамоти.

V. ЦЕРЕМОНИЯ ПО НАГРАЖДАВАНЕ

Церемонията по награждаване се провежда в подходящ формат непосредствено около националния празник 24 май – „Ден на Светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност”.

Всяко проектно предложение се подава на български език и на английски език на следните електронни адреси:

Весела Василева

Държавен експерт; дирекция „Наука“

Телефон: 02/9217646

Имейл: vesela.vasileva@mon.bg

Елица Фотева

Телефон: 02/9217768

Имейл: e.foteva@mon.bg